

Minister Rozwoju,
Pracy i Technologii

Data: 14 stycznia 2021
Znak sprawy: DKT-I.0813.10.2020

Pani
Ewa Andziulewicz
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 118a ust. 1 w związku z art. 103 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a następnie Minister Rozwoju, Pracy i Technologii przeprowadził w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni² kontrolę w zakresie wydatkowania w 2019 r.³ środków Funduszu Pracy na realizację wybranych zadań – pośrednictwo pracy i organizacja szkoleń.

I. Podsumowanie wyników kontroli.

1. Działalność PUP w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Realizacja zadań określonych w ustawie, dotyczących usług pośrednictwa pracy oraz organizacji szkoleń przebiegała, w zasadniczym zakresie, zgodnie z przepisami ustawy oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy⁴ (dalej: rozporządzenie).
2. Urząd prowadził pośrednictwo pracy we wszystkich formach wyszczególnionych w § 5 ust. 1 rozporządzenia.
3. W badanym okresie Urząd zorganizował 29 giełd pracy oraz 4 targi pracy. Zbadana dokumentacja giełd i targów pracy prowadzona była zgodnie z § 20 ust. 3 i § 21 ust. 7 rozporządzenia.
4. W 2019 r. do PUP wpłynęły 3 123 krajowe oferty pracy. Urząd wydał 3 444 skierowań do pracy, z czego 2 326 na oferty niesubsydiowane oraz 1 117 na oferty subsydiowane. Po skierowaniu do pracy, zatrudnienie podjęło 287 osób. Objęte badaniem wypełnione druki zgłoszenia krajowej oferty pracy obejmowały wymagane informacje, o których mowa w § 6 ust. 2 rozporządzenia, z wyjątkiem dat rozpoczęcia pracy i okresu zatrudnienia – informacje te zostały odnotowane w systemie Syriusz. We wszystkich zbadanych przypadkach Urząd terminowo podjął działania określone w § 8 ust. 1 oraz § 9 ust. 1 rozporządzenia.
5. W myśl § 66 ust. 1 rozporządzenia Urząd sporządził listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności w postaci „Barometru zawodów 2019 miasto Gdynia i miasto Sopot”, a także wykaz potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych.
6. W 2019 r. Urząd na szkolenia wydatkował z Funduszu Pracy łączną kwotę 242 995,41 zł. W Urzędzie został sporządzony Plan szkoleń na 2019 rok, spełniający wymogi § 68 ust. 3 pkt 1-6 rozporządzenia. W 2019 r. Urząd zorganizował szkolenia grupowe i indywidualne finansowane ze środków Funduszu Pracy i EFS. Spośród 232 osób, które rozpoczęły szkolenie w 2019 r., szkolenie ukończyły z wynikiem pozytywnym

¹ Dz.U.2020.1409, ze zm.; dalej: ustawa.

² Dalej: Urząd albo PUP.

³ Z możliwością pozyskiwania informacji z okresów wcześniejszych i późniejszych.

⁴ Dz.U.2014.667.

223 osoby, co oznacza, że wskaźnik skuteczności szkoleń wyniósł 96,12%. Spośród osób biorących udział w szkoleniach, 194 osoby podjęły zatrudnienie w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu, co oznacza, że wskaźnik efektywności zatrudnienia w wyniku szkoleń zorganizowanych w 2019 r., wyniósł 86,99%.

7. W każdym przypadku objętym kontrolą, Urząd zawarł umowy z podmiotami realizującymi szkolenia. W umowach zostały zawarte wszystkie elementy określone w § 71 ust. 1 rozporządzenia.

II. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia.

8. W obowiązującym w Urzędzie *Regulaminie kierowania na szkolenia oraz finansowania kosztów egzaminów lub uzyskania licencji osób bezrobotnych i poszukujących pracy* zostały zawarte ograniczenia w zakresie rodzajów szkoleń oraz limitu dofinansowania do kwoty 4 500 zł, pomimo wskazania w art. 40 ust. 3 ustawy kosztu szkolenia w części finansowanej z Funduszu Pracy w wysokości nieprzekraczającej w danym roku 300% przeciętnego wynagrodzenia.

9. Urząd nie udokumentował analizy wyników ankiet wypełnianych przez uczestników szkolenia, o której mowa w § 80 pkt 3 w związku z § 85 ust. 2 pkt 13 rozporządzenia.

10. Na okazanych planach kwartalnych nie odnotowano daty ich sporządzenia, co uniemożliwiło potwierdzenie zachowania terminu wskazanego w § 14 ust. 3 rozporządzenia.

11. Opracowany przez Urząd druk zgłoszenia krajowej oferty pracy nie obejmował wszystkich danych, wymaganych § 6 ust. 2 rozporządzenia.

III. Ustalenia kontroli.

Ustalenia organizacyjne

12. W 2019 r.⁵ w Urzędzie zatrudnionych było 97 osób. Spośród ogółu zatrudnionych, 30 osób zatrudnionych było na stanowisku pośrednika pracy⁶, 5 – na stanowisku doradcy zawodowego i 3 – na stanowisku ds. rozwoju zawodowego. W PUP zadania związane z realizacją usług rynku pracy zostały przypisane Centrum Aktywizacji Zawodowej⁷. [Dowód: akta kontroli str. 3, 25-26]

Pośrednictwo pracy.

13. W badanym okresie pośrednictwo pracy było prowadzone we wszystkich formach wyszczególnionych w § 5 ust. 1 rozporządzenia.

14. Stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia, krajowe oferty pracy pozyskane i przyjęte do realizacji wprowadzane były do programu Syriusz oraz upubliczniane w Centralnej Bazie Ofert Pracy. Oferty dostępne były także w siedzibie Urzędu, przy stanowiskach pośredników pracy oraz do samodzielnego zapoznania się (za pomocą infokiosków, które umożliwiają wydruk wybranych ofert). Oferty przekazywano także mailowo do wskazanych przez pracodawcę urzędów pracy w celu ich upowszechnienia, jak również upubliczniane były w państwach EOG (baza ofert EURES). Wybrane oferty Urząd zamieszczał w formie plakatu na Facebooku lub przesyłał drogą mailową do instytucji współpracujących z Urzędem.

15. W 2019 r. Urząd zorganizował, na podstawie § 21 ust. 1 rozporządzenia, 4 targi pracy. Targi pracy były reklamowane poprzez udostępnienie plakatów na stronach internetowych m.in.: PUP w Gdyni, Gdyńskiego Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Fundacji Gospodarczej, Laboratorium Innowacji Społecznych, Facebooku PUP Gdynia⁸. O organizacji targów pracy PUP poinformował Wojewódzki Urząd Pracy w Gdyni, zgodnie z § 21 ust. 2 rozporządzenia. Skierowania na targi pracy otrzymało 1 609 bezrobotnych. W targach wzięło udział 175 wystawców oferujących około 4 035 miejsc pracy. Urząd udokumentował organizację targów pracy zgodnie z § 21 ust. 7 rozporządzenia.

16. W badanym okresie Urząd zorganizował, na podstawie § 20 ust. 1 rozporządzenia, 29 giełd pracy dla 25 pracodawców. Łącznie na giełdy pracy skierowano 432 osoby, z czego udział wzięło 376 osób. Liczba osób,

⁵ Wg stanu na 31.12.2019 r.

⁶ 12 osób zatrudnionych na stanowisku pośrednik pracy-stażysta oraz 18 osób – na stanowisku pośrednik pracy.

⁷ Zarządzenie nr 276/19/VIII/M Prezydenta Miasta Gdyni z 08.01.2019 r. w sprawie przyjęcia regulaminu organizacyjnego Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni.

⁸ Pismo PUP w Gdyni.

które podjęły pracę wyniosła 41⁹. Urząd udokumentował organizację giełd pracy zgodnie z § 20 ust. 3 rozporządzenia.

17. W 2019 r. do PUP wpłynęły ogółem 3 123 oferty pracy na 10 713 miejsc pracy, z czego 1 242 oferty obejmujące 2 300 miejsc pracy zostały zrealizowane (21,5%). W przypadku 1 893 ofert pracy na 8 494 miejsc pracy nie doszło do ich realizacji. Przyczynami były m.in. brak kandydatów spełniających wymagania pracodawcy i wycofanie oferty przez pracodawcę¹⁰. W badanym okresie Urząd wydał 3 444 skierowań do pracy, z czego 2 326 na oferty niesubsydiowane oraz 1 117 na oferty subsydiowane. Po skierowaniu do pracy, zatrudnienie podjęło 287 osób, 50 osób rozpoczęło prace społecznie użyteczne oraz 195 osób staż¹¹.

18. Badaniem kontrolnym objęto 11 krajowych ofert pracy¹². Wypełnione druki zgłoszenia krajowej oferty pracy, stosowane w Urzędzie, obejmowały wymagane informacje, o których mowa w § 6 ust. 2 rozporządzenia, z wyjątkiem:

- daty rozpoczęcia pracy: obowiązek określony w § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia, w jednym przypadku¹³. Zastępca Dyrektora PUP wyjaśnił, że data nie została wpisana w zgłoszeniu papierowym oferty – została uzupełniona w odpowiedniej zakładce w systemie Syriusz¹⁴;
- okresu zatrudnienia w przypadku pracy na podstawie umowy o pracę/okresu wykonywania umowy w przypadku umowy cywilnoprawnej: obowiązek określony w § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia, w 9 przypadkach – wzór zgłoszenia opracowany przez Urząd nie obejmował takiego elementu¹⁵.

Zastępca Dyrektora PUP wyjaśnił, że w zgłoszeniu oferty pracy dostępnym na praca.gov.pl jest możliwe wpisanie tylko daty rozpoczęcia pracy (podobnie na druku papierowym zgłoszenia oferty). Pracownik przyjmujący lub realizujący ofertę ustala z pracodawcą proponowany okres zatrudnienia i odnotowuje taką informację w zakładce – dane stanowisko¹⁶.

Kontrolujący, na podstawie przedłożonej dokumentacji, potwierdził odnotowanie ww. danych w systemie Syriusz.

19. W badanych ofertach pracy nie stwierdzono ofert naruszających zasadę równego traktowania, czy też z dyskryminującymi wymaganiami. We wszystkich badanych przypadkach Urząd, zgodnie z terminami wynikającymi z § 8 ust. 1 oraz § 9 ust. 1 rozporządzenia, przyjął krajową ofertę pracy do realizacji, a następnie ją upowszechnił.

20. Badaniem kontrolnym objęto także dokumentację dotyczącą 10 skierowań osób do pracy¹⁷ i stwierdzono, że obowiązujący w Urzędzie druk skierowania do pracy zawierał elementy, o których mowa w § 19 ust. 4 rozporządzenia, z zastrzeżeniem, że w miejsce nazwy zawodu wstawiano kod zawodu.

21. Zgodnie z § 15 rozporządzenia, Urząd prowadził w postaci elektronicznej karty pracodawców krajowych, z którymi współpracował.

Liczba pracodawców, z którymi PUP współpracował w 2019 r. wyniosła: 12 607 kart pracodawców w bazie, 4 203 zrealizowane kontakty (osobiste, telefoniczne, mailowe) z 1 274 pracodawcami, z którymi Urząd współpracował w zakresie pośrednictwa pracy i marketingu. Pracownicy Urzędu założyli 892 karty dla nowych pracodawców¹⁸. Na podstawie sprawdzonych ofert pracy, Kontrolujący ustalił, że w każdym przypadku dla pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy była założona karta pracodawcy.

22. Urząd podejmował i utrzymywał kontakty z pracodawcami krajowymi. W tym celu opracowywane były, stosownie do § 14 ust. 2 rozporządzenia, plany kontaktów z pracodawcami w ujęciu kwartalnym. Zgodnie z § 14 ust. 3 rozporządzenia, Urząd nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem kolejnego okresu, o którym

⁹ Pismo PUP w Gdyni.

¹⁰ Pismo PUP w Gdyni.

¹¹ Pismo PUP w Gdyni.

¹² Dokumentacja o numerach ewidencyjnych: OfPr/19/0002, OfPr/19/0034, OfPr/19/0082, OfPr/19/0098, OfPr/19/0125, OfPr/19/0185, OfPr/19/0240, OfPr/19/1331, OfPr/19/2192, OfPr/19/0647, OfPr/19/0307.

¹³ OfPr/19/0034.

¹⁴ Pismo PUP w Gdyni.

¹⁵ OfPr/19/0002, OfPr/19/0034, OfPr/19/0082, OfPr/19/0098, OfPr/19/0125, OfPr/19/0185, OfPr/19/1331, OfPr/19/2192, OfPr/19/0307.

¹⁶ Pismo PUP w Gdyni.

¹⁷ Oferty pracy nr: OfPr/19/0002 – dokumentacja 1 skierowanie, OfPr/19/0034 – dokumentacja 1 skierowanie, OfPr/19/0082 – dokumentacja 1 skierowanie, OfPr/19/0098 – dokumentacja 1 skierowanie, OfPr/19/0125 – dokumentacja 1 skierowanie, OfPr/19/1331 – dokumentacja 1 skierowanie, OfPr/19/0238 – dokumentacja 1 skierowanie, OfPr/19/2192 – dokumentacja 1 skierowanie, OfPr/19/0647 – dokumentacja 1 skierowanie, OfPr/19/0307 – dokumentacja 1 skierowanie.

¹⁸ Pismo PUP w Gdyni.

mowa w ust. 2, określa liczbę pracodawców, o których mowa w ust. 1, z którymi planuje podejmowanie lub utrzymywanie kontaktów w tym okresie. Na okazanych planach kwartalnych nie odnotowano daty ich sporządzenia, co uniemożliwiło potwierdzenie zachowania terminu wskazanego w § 14 ust. 3 rozporządzenia. W 2019 r., podjęcie lub utrzymywanie kontaktu z pracodawcami krajowymi, zaplanowano w łącznej liczbie 1800¹⁹. Liczba zaplanowanych kontaktów została zrealizowana.

[Dowód: akta kontroli str. 27-442]

Organizacja szkoleń

23. Realizując obowiązek, zawarty w § 66 ust. 1 rozporządzenia, Urząd sporządził listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności. Przy sporządzeniu ww. listy Urząd wykorzystał dane, o których mowa w § 66 ust. 1 pkt 1-3 i 5 rozporządzenia. Urząd nie korzystał z informacji, o których mowa w § 66 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, ponieważ ww. instytucje nie wyraziły woli współpracy w tym zakresie z Urzędem²⁰.

24. Zgodnie z § 66 ust. 2 rozporządzenia, Urząd sporządził wykaz potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych²¹, wykorzystując dane, o których mowa w § 66 ust. 2 pkt 1-4 i 6 rozporządzenia. W wykazie nie ujęto zgłoszeń jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz centrów integracji zawodowej, o których mowa w § 66 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia, ponieważ ww. instytucje nie wyraziły zainteresowania współpracy w tym zakresie z Urzędem²².

25. W trakcie kontroli PUP przedłożył plan szkoleń na rok 2019²³, spełniający wymogi § 68 ust. 3 pkt 1-6 rozporządzenia. Zaplanowane szkolenia zostały zrealizowane.

Zaplanowano 2 szkolenia grupowe finansowane ze środków Funduszu Pracy w ramach Programów Specjalnych „Spawać każdy może” i „Uniwersytet drugiego zawodu”, tj. odpowiednio kurs spawania metodą TIG oraz opiekun osób starszych. Natomiast szkolenie indywidualne finansowane ze środków Funduszu Pracy w ramach Programu Specjalnego „Rodzic aktywny zawodowo” zostało zaadresowane do osób posiadających, co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia zarejestrowanych w PUP, w szczególności długotrwale bezrobotnych.

Plan szkoleń nie obejmował, przewidzianych w § 68 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia, szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy ze względu na brak zainteresowania ze strony klientów tego rodzaju szkoleniami. Plan został upowszechniony poprzez zamieszczenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu oraz na stronie internetowej PUP Gdynia.

26. Zgodnie z § 67 ust. 1 rozporządzenia, Urząd zapewnił osobom uprawnionym dostęp do informacji o pomocy w nabywaniu, podwyższaniu lub zmianie kwalifikacji, w postaci szkoleń m.in. poprzez:

- udzielanie informacji podczas ich wizyt w Urzędzie (przy rejestracji, podczas spotkania z doradcą klienta, doradcą zawodowym, specjalistą ds. rozwoju);
- ogłoszenia w bezpłatnej prasie „Ratusz”;
- informacje na stronie internetowej PUP Gdynia;
- upowszechnianie informacji podczas organizowanych targów pracy oraz giełd pracy²⁴.

27. W badanym okresie Urząd nie organizował szkoleń na zasadzie powierzenia ich przeprowadzenia założonej i prowadzonej przez starostę instytucji szkoleniowej²⁵. Nie został złożony również żaden wniosek pracodawcy o zorganizowanie szkolenia na podstawie trójstronnej umowy szkoleniowej²⁶.

28. W 2019 r. wpłynęło do Urzędu 51 wniosków osób bezrobotnych o skierowanie na szkolenie indywidualne wskazane przez osobę uprawnioną, z czego:

- 10 wniosków zostało wycofanych i rozpatrzonych odmownie,
- 10 osób skierowanych na szkolenia finansowane ze środków EFS,

¹⁹ Plan kontaktów z pracodawcami w 2019r. (I, II, III, IV kwartał); Pismo PUP w Gdyni.

²⁰ Pismo PUP w Gdyni.

²¹ Analiza potrzeb szkoleniowych, PUP w Gdyni.

²² Pismo PUP w Gdyni.

²³ Plan szkoleń PUP w Gdyni w 2019 r.

²⁴ Pismo PUP w Gdyni.

²⁵ Pismo PUP w Gdyni.

²⁶ Pismo PUP w Gdyni.

- 31 osób skierowano na szkolenia finansowane ze środków Funduszu Pracy (wszystkie osoby ukończyły szkolenia). Spośród wskazanej grupy – 22 osoby podjęły pracę w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu – 70,96%²⁷.

29. W Urzędzie, w zakresie organizacji szkoleń, obowiązywał Regulamin kierowania na szkolenia oraz finansowania kosztów egzaminów lub uzyskania licencji osób bezrobotnych i poszukujących pracy²⁸.

Stwierdzono, że w § 3 ust. 3 ww. Regulaminu został zawarty przepis o sfinansowaniu osobie uprawnionej kosztu szkolenia maksymalnie do kwoty 4 500,00 zł, a w przypadku szkolenia droższego, osoba uprawniona będzie zobowiązana do pokrycia różnicy we własnym zakresie. Natomiast art. 40 ust. 3 ustawy stanowi, że starosta może skierować bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia, a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia.

Działanie takie, według wyjaśnień Zastępcy Dyrektora PUP, pozwoliło na sfinansowanie szkoleń większej liczbie bezrobotnych, tym bardziej, że większość sfinansowanych szkoleń była tańsza lub na poziomie 4 000,00 zł. Ponadto, wprowadzenie tego przepisu, Zastępca Dyrektora PUP wyjaśnił ograniczonym budżetem oraz możliwością sfinansowania kosztów szkolenia większej liczbie osób bezrobotnych. Ograniczenie to wynikało również z analizy cen ofert szkoleniowych, w wyniku której zaobserwowano tendencję, że im wyższa dostępność środków na uczestnika szkolenia tym wyższa cena szkolenia, stąd podjęto decyzję o kwotowym ograniczeniu szkoleń.

Dodatkowo w ww. Regulaminie zostały również wprowadzone ograniczenia w zakresie finansowania niektórych rodzajów szkoleń. Należy zauważyć, że ustawodawca nie określił katalogu szkoleń podlegających wyłączeniu z finansowania ze środków Funduszu Pracy.

Zastępca Dyrektora PUP wyjaśnił, że Urząd kierował się, określoną w ustawie o finansach publicznych zasadą oszczędnego i efektywnego wydatkowania środków publicznych oraz podał, iż w zakresie szkolenia:

- z języków obcych na poziomie podstawowym – jego ukończenie nie daje absolwentowi odpowiednich kwalifikacji i umiejętności do podjęcia pracy,
- ze wszystkich kategorii prawa jazdy – Urząd w latach poprzednich organizował tego rodzaju szkolenia, jednak w większości przypadków osoby bezrobotne podchodziły do pierwszego egzaminu państwowego (który opłacał PUP Gdynia) nie zaliczały go i nie podchodziły do egzaminów poprawkowych, w konsekwencji organizacja wskazanych szkoleń jest kosztem nieracjonalnym, nieskutecznym i nieefektywnym,
- z medycyny estetycznej, alternatywnej, niekonwencjonalnej, naturalnej i naturoterapii oraz wróżbiarstwa – dokonano ograniczeń ze względu na specyfikę szkoleń, jak również ingerencję w ludzkie ciało. Ukończenie szkoleń w tym zakresie nie gwarantuje pełnej wiedzy i może doprowadzić do uszczerbku na zdrowiu potencjalnych klientów²⁹.

Należy zgodzić się, że wydatki publiczne powinny być ponoszone zgodnie z zasadami wydatkowania wskazanymi w art. 44 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. I w tym kontekście motywy działania Urzędu były właściwe. Jednakże, trzeba mieć na względzie to, że obowiązki i uprawnienia zarówno organu, jak i osób bezrobotnych zostały określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (dalej: ustawa) oraz w aktach wykonawczych. Ustawodawca w art. 40 ustawy nie wskazał katalogu szkoleń podlegających wyłączeniu z finansowania ze środków Funduszu Pracy, ani uprawnienia powiatowych urzędów pracy do wprowadzenia dodatkowych limitów dofinansowania kosztów szkoleń. Wprowadzenie w Regulaminie katalogu kursów wyłączonych z finansowania ze środków Funduszu Pracy może prowadzić do ograniczenia dostępu osób uprawnionych do tej formy aktywizacji. Należy także zauważyć, że wskazywanie w Regulaminie dodatkowych ograniczeń na terenie danego powiatu przyczynia się do sytuacji, w której krąg osób mogących się ubiegać o przedmiotowe formy wsparcia nie jest w skali kraju traktowany w sposób jednakowy.

²⁷ Pismo PUP w Gdyni.

²⁸ Obowiązujący od 17.06.2019 r. W okresie od 14.01.2019 r. do 16.06.2019 r. obowiązywał regulamin kierowania na szkolenia oraz finansowania kosztów egzaminów lub uzyskania licencji, obowiązujący w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni.

²⁹ Pismo PUP w Gdyni.

Stosownie do art. 40 ust. 3 ustawy, starosta może skierować bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia, a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia. Zatem to bezrobotny przedstawia argumenty uzasadniające odbycie szkolenia, o które się ubiega, a indywidualną decyzję w tym zakresie podejmuje starosta, który ma możliwość wskazania niecelowości odbycia danego szkolenia.

Ważny w omawianej sprawie jest także art. 40 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym celem szkoleń bezrobotnych, finansowanych z Funduszu Pracy, jest podniesienie ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji, zwiększających szansę na uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Zatem, o oszczędnym i celowym wydatkowaniu środków będzie można mówić dopiero w kontekście skuteczności ich wykorzystania, a nie poprzez sam fakt ustalenia limitu wydatków. Starosta, ustanawiając dodatkowy limit wydatków, ograniczył możliwość pełnej realizacji przedmiotowego przepisu. Zwiększenie szans zatrudnienia często ma bezpośredni związek z odpowiednim, a co za tym idzie kosztownym, przeszkoleniem.

30. Badaniem kontrolnym została objęta dokumentacja w zakresie szkolenia grupowego³⁰ oraz dotycząca 10 osób bezrobotnych, którzy w 2019 r. wzięli udział w szkoleniach indywidualnych finansowanych z Funduszu Pracy. Badane szkolenia indywidualne zrealizowane zostały w następujących tematach: szkolenie w zakresie grafiki komputerowej, mediacji, pracownik biurowy + ECDL, fryzjerstwa, kadr i płac, operatora CNC, akademii emocji ISTANOME, spawania rur metodą MAG, księgowości oraz pedicure specjalistycznego³¹.

31. Dokonując wyboru instytucji szkoleniowych w zakresie szkolenia grupowego, Urząd uwzględnił co najmniej pięć kryteriów projakościowych wymienionych w § 69 ust. 1 rozporządzenia.

32. Wybór uczestników kontrolowanych szkoleń indywidualnych odbywał się przez weryfikację wniosków o skierowanie na szkolenie składanych przez osoby bezrobotne na podstawie art. 40 ust. 3 ustawy. W badanych wnioskach bezrobotni każdorazowo uzasadnili celowość szkolenia. Wszystkie badane wnioski rozpatrzono pozytywnie, o czym Urząd pisemnie powiadomił osoby wnioskujące. Po pozytywnym zweryfikowaniu (pod względem m.in. kosztów i programu szkolenia) złożonych ofert szkoleniowych, osoby zakwalifikowane na szkolenia otrzymywały stosowne skierowania. Koszt każdego z badanych szkoleń nie przekroczył 300% przeciętnego wynagrodzenia, zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy.

33. Zbadane umowy szkoleniowe dotyczące przeprowadzenia szkoleń osób bezrobotnych zawarte przez Urząd z wybranymi instytucjami szkoleniowymi, zawierały elementy określone w § 71 ust. 1 rozporządzenia. Do umów załączono dokumenty wskazane w § 71 ust. 2 rozporządzenia. Programy szkoleń oraz wzory zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkolenia, stanowiące załączniki do umów szkoleniowych, zawierały elementy wyszczególnione w § 71 ust. 3 i 4 rozporządzenia.

34. W umowach z instytucjami szkoleniowymi zawarto postanowienia zobowiązujące te instytucje do ubezpieczenia uczestników badanych szkoleń od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku ze szkoleniem oraz w drodze do miejsca szkolenia i z powrotem, zgodnie art. 41 ust. 8 ustawy.

35. Czas trwania kontrolowanych szkoleń oraz ich forma były zgodne z art. 40 ust. 4 ustawy. Uczestnicy szkoleń wypełnili ankiety służące do oceny szkolenia. Spośród szkoleń w badanej grupie nie wystąpiły przypadki przerwania szkolenia z powodu podjęcia zatrudnienia przez bezrobotnego w trakcie szkolenia. W związku z powyższym nie wystąpiły przypadki konieczności zwrotu kosztów szkolenia.

36. Z badanej dokumentacji wynika, że Urząd zapewnił prawo wyboru świadczenia bezrobotnym uprawnionym w tym samym okresie do stypendium oraz zasiłku dla bezrobotnych, tj. zgodnie z art. 41 ust. 1b ustawy³². Wysokość wypłacanych stypendiów była zgodna z art. 41 ust 3 ustawy.

37. Realizując § 80 rozporządzenia, Urząd monitorował przebieg szkoleń między innymi poprzez: wizytacje, analizę dokumentacji dotyczącej szkolenia dostarczanej przez instytucję szkoleniową (m. in. dzienniki zajęć, listy obecności). W okazanej dokumentacji brak informacji odnośnie analizy wyników ankiet, o których mowa w § 71 ust. 2 rozporządzenia.

Zastępca Dyrektora PUP wyjaśnił, że Urząd prowadzi analizę ankiet uczestników szkolenia. W przypadku, gdy z ankiety wynika, że szkolenie nie zostało zorganizowane w sposób prawidłowy, Urząd zwraca się

³⁰ Kurs spawania blach i rur metodą TIG (proces 141) spoinami pachwinowymi oraz spawania blach i rur spoinami czołowymi oraz kurs palenia i szczepiania z egzaminem DNV-GL-umowa OZ.2312.4.11.2019.ACh.

³¹ Umowy nr: PS.4320.4.6.2019.ACh, PS.4320.4.12.2019.HCz, PS.4320.4.2.2019.ACh, PS.4320.4.8.2019.HCz, PS.4320.4.14.2019.ACh, PS.4320.4.18.2019.ACh, PS.4320.4.20.2019.HCz, PS.4320.4.16.2019.HCz, PS.4320.4.4.2019.UG, PS.4320.4.10.2019.HCz.

³² Zgodnie z obowiązującym w Urzędzie wzorem skierowania na szkolenie.

do organizatora szkolenia o złożenie stosownych wyjaśnień (Urząd dokonuje analizy ankiet, podając w niej także wyjaśnienia organizatora szkolenia). Jeżeli z analizy ankiet wynika, że szkolenie zostało zorganizowane w sposób prawidłowy, Urząd nie sporządza formalnego dokumentu³³.

38. Zbadane umowy zawarte z instytucjami szkoleniowymi przewidywały sposób rozliczania się przez te instytucje z prowadzonych szkoleń. Instytucje szkoleniowe przedłożyły w Urzędzie stosowne dokumenty³⁴.

39. Urząd sporządził analizę skuteczności i efektywności organizacji szkoleń w 2019 r. w oparciu o wskaźniki wymienione w § 84 pkt 1-7 rozporządzenia. W zakresie jakości usługi organizacji szkoleń ustalono, że wskaźnik skuteczności szkoleń wyniósł 96,12% (spośród 232 osób, które rozpoczęły szkolenie, 223 ukończyły je z wynikiem pozytywnym). Największą grupę osób szkolonych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (51,57%).

Wskaźnik efektywności zatrudnienia po szkoleniach zorganizowanych w 2019 r. wyniósł 86,99%³⁵.

40. Dokumentacja Urzędu związana z organizacją szkoleń w 2019 roku była, co do zasady, zgodna z § 85 rozporządzenia, z zastrzeżeniem że badana dokumentacja nie zawierała analiz ankiet wypełnionych przez uczestników szkolenia, co było wymogiem § 85 ust. 2 pkt 13 rozporządzenia³⁶.

41. W 2019 r. Urząd na szkolenia wydatkował łączną kwotę 242 995,41 zł, w tym:

- a) 78 853,20 zł – ze środków EFS,
- b) 164 142,21 zł – ze środków Funduszu Pracy.

W badanym okresie, Urząd z tytułu stypendiów szkoleniowych wydatkował ogółem 133 041,96 zł, w tym:

- a) 71 013,94 zł – ze środków EFS,
- b) 62 028,02 zł - ze środków Funduszu Pracy.

[Dowód: akta kontroli str.: 443-1116]

IV. Informacje o kontroli.

Kontrolę przeprowadziła, upoważniona przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz przez Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii³⁷ Magdalena Pachulska, Naczelnik Wydziału w Departamencie Kontroli i Audytu.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od 7 do 25 września 2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni, przy ul. Hugo Kołłątaja 8.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej, od 17 lutego 2019 r., jest Pani Ewa Andziulewicz, Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni. Do 16 lutego 2019 r. jednostką kierowała Pani Joanna Siwicka.

Kierownik jednostki kontrolowanej, pismem z dnia z 15 października 2020 r.³⁸, zgłosił zastrzeżenia do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* przekazanego pismem³⁹ z dnia 2 października 2020 r. Zastrzeżenia zostały rozpatrzone.

V. Zalecenia.

Wobec powyższych ustaleń kontroli zalecam:

1. Dostosowanie treści *Regulaminu kierowania na szkolenia oraz finansowania kosztów egzaminów lub uzyskania licencji osób bezrobotnych i poszukujących pracy* do art. 40 ust. 3 ustawy oraz zapewnienie prawidłowego stosowania regulacji w nim zawartych.
2. Dokumentowanie analizy wyników ankiet wypełnianych przez uczestników szkoleń zgodnie z wymogiem § 80 pkt 3 w związku z § 85 ust. 2 pkt 13 rozporządzenia.
3. Odnotowywanie daty sporządzenia planu kontaktów z pracodawcami krajowymi w celu umożliwienia potwierdzenia przestrzegania terminu, określonego w § 14 ust. 3 rozporządzenia.
4. Dostosowanie wzoru zgłoszenia krajowej oferty pracy do wymogów § 6 ust. 2 rozporządzenia.

³³ Pismo PUP w Gdyni.

³⁴ M.in. kopie zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkolenia, dzienników zajęć edukacyjnych, ankiet oceniających szkolenie, list obecności, faktury.

³⁵ Liczba osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu.

³⁶ Wyjaśnienia Urzędu w przedmiotowym zakresie zostały przedstawione odnośnie zagadnienia dot. monitorowania szkoleń – patrz przypis 33.

³⁷ Upoważnienia o numerach: BKA-I.0121.123.2020 z 01.09.2020 r. oraz MRPIIT/15-DKT/20 z 26.11.2020 r.

³⁸ Pismo znak: AOr.0401.2.3.2020.KW.

³⁹ BKA-I.084.2.2.2020.MP.

Zwracam się o przedłożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

Z poważaniem

Z upoważnienia

Marcin Gubała

Dyrektor Generalny

[podpisano elektronicznie]